

Shoqata e kontabilistëve të çertifikuar dhe auditorëve të Kosovës

**Auditim i avancuar dhe
siguria**

(zgjidhjet)

P10

Data 26/09/2026

Shënim: Emrat e individëve, vendeve dhe kompanive, të përdorura në këtë provim janë fiktive. Çdo ngjashmëri është plotësisht e rastësishme

Detyra 1

Ju jeni menaxheri i auditimit përgjegjës për auditimin e Atlas-M Group ("AtlasM") për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025.

Atlas është një grup shumëkombësh i listuar në bursë që prodhon pajisje të rënda industriale të përdorura në projekte infrastrukturore, minierash dhe energjie. Grupi operon nëpërmjet degëve në dymbëdhjetë vende dhe është zgjeruar ndjeshëm gjatë viteve të fundit nëpërmjet një kombinimi blerjesh dhe investimesh strategjike.

Pasqyrat financiare draft të konsoliduara tregojnë:

	2025	2024
Të ardhurat	3.8 miliardë euro	3.2 miliardë euro
Fitimi para tatimit	285 milionë euro	301 milionë euro
Totali i pasurive	5.4 miliardë euro	4.8 miliardë euro
Zëri i mirë	940 milionë euro	690 milionë euro
Huazimet	2.2 miliardë euro	1.5 miliardë euro

Kohët e fundit keni marrë pjesë në takimin e planifikimit të auditimit të grupit së bashku me Drejtorin e Financave të Grupit, Drejtorin Ekzekutiv, Kryetarin e Komitetit të Auditimit dhe partnerin e angazhimit.

Gjatë takimit, menaxhmenti e përshkroi vitin 2025 si një vit transformues për grupin. Drejtori Ekzekutiv shpjegoi se Atlas kishte përfunduar blerjen e Mitani Equipment, një prodhues i madh i Amerikës së Jugut, gjatë shtatorit 2025. Sipas menaxhmentit, blerja përfaqësonte një mundësi unike për të fituar qasje në projekte të mëdha infrastrukturore që pritet të financohen nga qeveritë në të gjithë rajonin gjatë dekadës së ardhshme.

Drejtori i Financave të Grupit pranoi se puna kontabël në lidhje me blerjen mbeti e paplotë. Në veçanti, menaxhmenti nuk e kishte përfunduar alokimin e çmimit të blerjes dhe vlerat e përkohshme ishin caktuar për marrëdhëniet me klientët, teknologjitë e patentuara, detyrimet për sanimin mjedisor dhe balancat e tatimeve të shtyra. Ishte njohur një zë i mirë prej afërsisht 260 milionë eurosh. Drejtori i Financave shprehu besim se zëri i mirë do të ishte plotësisht i rikuperueshëm dhe deklaroi se një rishikim formal i dëmtimit të zërit të mirë nuk ishte përgatitur ende, sepse menaxhmenti i konsideronte perspektivat e ardhshme të Mitanit si jashtëzakonisht pozitive.

Një anëtar i Komitetit të Auditimit ngriti shqetësime në lidhje me paqëndrueshmërinë ekonomike në disa juridiksione. Drejtori i Financave iu referua konkretisht një filiali që vepronte në një vend ku inflacioni kishte tejkaluar 120% gjatë vitit. Ai shpjegoi se nuk ishin bërë rregullime për inflacionin sepse filiali përfaqësonte më pak se 6% të pasurive të grupit dhe nuk besonte se çështja do të kishte një efekt të rëndësishëm në pasqyrat financiare të konsoliduara.

Menaxhmenti shpjegoi se Mitani vazhdonte të auditohej nga firma e saj lokale e auditimit, e cila ekzistonte prej kohësh. Ndërsa auditorët lokalë kishin përfunduar punën e tyre dhe kishin lëshuar një opinion të pamodifikuar, kishin lindur disa sfida gjatë procesit të auditimit të grupit. Legjislacioni lokal për mbrojtjen e të dhënave kufizonte qasjen në disa dokumente pune të auditimit dhe firma lokale kishte përjetuar mungesa stafi gjatë gjithë vitit. Si rezultat, një pjesë e konsiderueshme e punës së auditimit ishte kryer nga personel relativisht i papërvojë. Drejtori Financiar i Grupit megjithatë e konsideroi çështjen si të parëndësishme dhe vuri në dyshim nëse ishte e nevojshme ndonjë përfshirje e mëtejshme nga ekipi i auditimit të grupit.

Qendra evropiane e shërbimeve të përbashkëta të Atlas

Qendra përpunon listën e pagave, transaksionet e thesarit, llogaritë e pagueshme dhe të dhënat kontabël në mes të kompanive të grupit për shumicën e degëve evropiane. Disa auditorë të komponentëve kishin raportuar së fundmi dobësi në lidhje me ndarjen e detyrave, të drejtat e qasjes së privilegjuar të përdoruesve dhe kontrollet e menaxhimit të ndryshimeve. Menaxhmenti deklaroi se nuk ishte identifikuar asnjë mashtrim dhe për këtë arsye dobësitë nuk meritonin vëmendje të konsiderueshme.

Drejt fundit të takimit, partneri i angazhimit ngriti disa çështje praktike që lidheshin me vetë auditimin. Menaxheri i mëparshëm i auditimit kishte dhënë dorëheqjen papritur dy muaj më parë dhe disa anëtarë të ekipit me përvojë ishin ricaktuar më pas në angazhime të tjera. Atlas tani përfaqësonte afërsisht 16% të të ardhurave totale të firmës. Përveç kësaj, Rishikuesi i Cilësisë së Angazhimit kishte kërkuar përfshirje më të hershme se zakonisht për shkak të shqetësimeve që lindën nga inspektimet e fundit rregullatore të auditimeve shumëkombëshe.

Kërkohet:

(a) Përgatitni memo për partnerin e angazhimit që vlerëson:

rreziqet e biznesit;

rreziqet e auditimit; dhe

rreziqet e anomalive materiale

që rrjedhin nga çështjet e përshkruara më sipër. (18 pikë)

(b) Vlerësoni implikimet e çështjeve të identifikuara në lidhje me auditorin e komponentit dhe rekomandoni veprime që duhet të ndërmerren nga ekipi i angazhimit të grupit. (7 pikë)

(c) Diskutoni çështjet e menaxhimit të cilësisë që rrjedhin nga angazhimi dhe rekomandoni përgjigjet e duhura nga firma. (10 pikë)

[Gjithsej: 35 pikë]

Zgjidhja

Memo

Për: Partnerin e Angazhimit

Nga: Menaxheri i auditimit

Subjekti: Çështje të rëndësishme të auditimit dhe aonsiderata të auditimit të grupit

(a)

1. Performanca e Përgjithshme Financiare dhe Strategjia e Rritjes

Rreziku i biznesit

Ekstrakti i pasqyrave financiare tregon se Atlas po ndjek zgjerim agresiv. Të ardhurat u rritën nga 3.2 miliardë euro në 3.8 miliardë euro, duke sugjeruar një aktivitet të konsiderueshëm rritjeje. Megjithatë, fitimi para tatimit ka rënë nga 301 milionë euro në 285 milionë euro pavarësisht të ardhurave më të larta, duke treguar dobësim të rentabilitetit. Kjo mund të sugjerojë joefikasitet operativ, vështirësi në integrim ose presione në rritje të kostove.

Rreziku i auditimit

Rënia e rentabilitetit pavarësisht rritjes së të ardhurave mund të rrisë presionin mbi menaxhmentin për të paraqitur rezultate më të forta financiare. Kjo krijon stimuj për trajtim agresiv kontabël në fushat që përfshijnë gjykim dhe vlerësim.

Rreziku i anomalisë materiale

Presioni i menaxhmentit mund të rrisë rrezikun e mbivlerësimit të të ardhurave, nënvlerësimit të shpenzimeve dhe njohjes së vonuar të dëmtimeve ose provizioneve.

2. Blerja e Mitan Equipment

Rreziku i biznesit

Blerja përfaqëson një investim të madh strategjik për Atlas dhe menaxhmenti mbështetet shumë në shpenzimet e ardhshme të pritshme për infrastrukturën në Amerikën e Jugut për të justifikuar blerjen. Ekziston rreziku që rritja e pritshme e tregut të mos materializohet për shkak të ndryshimeve ekonomike ose politike, të cilat mund të ndikojnë negativisht në rentabilitetin dhe rrjedhën e parasë në të ardhmen.

Rreziku i auditimit

Blerja u përfundua pak para fundit të vitit dhe menaxhmenti ende nuk e ka përfunduar procesin e alokimin e çmimit të blerjes. Trajtimi kontabël është kompleks dhe kërkohet gjykim i rëndësishëm në vlerësimin e pasurive dhe detyrimeve të blera. Prandaj, ekziston një rrezik i shtuar i auditimit sepse mund të lindin gabime në zbatimin e kërkesave të kontabilitetit të blerjes.

Rreziku i anomalisë materiale

Ekziston rreziku që zëri i mirë prej 250 milionë euro të mbivlerësohet nëse pasuritë e patrupëzuara të identifikueshme, të tilla si marrëdhëniet me klientët dhe teknologjitë e patentuara, nuk janë njohur veçmas. Detyrimet mjedisore dhe bilancet e tatimeve të shtyra gjithashtu mund të nënvlerësohen, duke rezultuar në anomali materiale si të pasurive ashtu edhe të detyrimeve.

3. Dëmtimi i zërit të mirë

Rreziku i biznesit

Menaxhmenti pret që projektet e ardhshme të infrastrukturës të gjenerojnë fitime të konsiderueshme nga blerja. Megjithatë, këto pritje mund të jenë tepër optimiste dhe kërkesa e ardhshme mund të mos zhvillohet siç pritet.

Rreziku i auditimit

Menaxhmenti nuk ka kryer ende një rishikim formal të dëmtimit pavarësisht bilancit material të zërit të mirë. Kjo rrit rrezikun e auditimit sepse menaxhmenti mund të mbështetet në supozime të pambështetura në lidhje me performancën e ardhshme.

Rreziku i anomalisë materiale

Sipas SNK 36, zëri i mirë duhet të testohet çdo vit për dëmtim. Moskryerja e një rishikimi të duhur të dëmtimit mund të rezultojë në mbivlerësim material të zërit të mirë dhe në mosnjohjen e humbjeve nga dëmtimi.

4. Dega vendin me hiperinflacion

Rreziku i biznesit

Filiali operon në një ekonomi që përjeton inflacion të rëndë. Performanca financiare në një mjedis të tillë mund të bëhet e paqëndrueshme dhe planifikimi operativ mund të bëhet gjithnjë e më i vështirë.

Rreziku i Auditimit

Menaxhmenti ka arritur në përfundimin se SNK 29 nuk ka nevojë të zbatohet sepse dega është relativisht e vogël. Kjo sugjeron që menaxhmenti mund të mos i kuptojë plotësisht kërkesat kontabël dhe rrit rrezikun e trajtimit të papërshtatshëm kontabël.

Rreziku i anomalisë materiale

Moszbatimi i SNK 29 mund të rezultojë në matje të gabuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Bilancet e konvertimit të valutave të huaja mund të jenë gjithashtu me anomali materiale brenda pasqyrave financiare të konsoliduara.

5. Çështjet e auditorit të komponentëve

Rreziku i biznesit

Mitan Equipment është një degë e sapoblerë dhe përbën një pjesë të rëndësishme të operacioneve të grupit. Cilësia e dobët e auditimit në nivel komponentësh mund të ndikojë në besimin në performancën e raportuar të degës.

Rreziku i auditimit

Auditori i komponentit ka raportuar mungesa të personelit dhe kufizimet lokale pengojnë qasjen në dokumentacion të caktuar të auditimit. Sipas SNA 600, kjo rrit rrezikun e auditimit sepse auditori i grupit mund të mos jetë në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit.

Rreziku i anomalisë materiale

Nëse auditori i komponentit nuk ka arritur të identifikojë gabime të rëndësishme, informacioni financiar i Mitani mund të përmbajë anomali materiale dhe këto gabime mund të ndikojnë në pasqyrat financiare të konsoliduara.

6. Mangësitë e kontrollit të qendrës së shërbimit të përbashkët

Rreziku i biznesit

Qendra e shërbimeve të përbashkëta përpunon transaksione kritike për degë të shumta. Kontrollat e dobëta rrisin rrezikun e mashtrimit, ndërprerjeve operative dhe gabimeve të raportimit financiar në disa entitete të grupit.

Rreziku i auditimit

Mangësitë e raportuara në ndarjen e detyrave, qasjen e përdoruesve të privilegjuar dhe menaxhimin e ndryshimeve ngrenë shqetësime në lidhje me efektivitetin e kontrolleve të brendshme. Kjo zvogëlon aftësinë e auditorit për t'u mbështetur në mjedisin e kontrollit.

Rreziku i anomalisë materiale

Gabimet ose transaksionet e paautorizuara që ndikojnë në pagat, thesarin, llogaritë e pagueshme dhe bilancet ndërmjet kompanive mund të mos parandalohen ose zbulohen, duke krijuar rrezik të anomalive materiale në disa fusha të pasqyrave financiare.

7. Angazhimi i auditimit dhe çështjet e menaxhimit të cilësisë

Rreziku i biznesit

Atlas është shumë i varur nga rritja e vazhdueshme dhe ka rritur ndjeshëm huamarrjet gjatë vitit. Kompania mund të përballet me presion në rritje për të përmbushur pritjet e tregut.

Rreziku i auditimit

Dorëheqja e menaxherit të auditimit dhe ricaktimi i stafit me përvojë krijojnë rrezik ekzekutimi. Çështjet e rëndësishme mund të mos shqyrtohen mjaftueshëm dhe cilësia e auditimit mund të komprometohet.

Rreziku i anomalisë materiale

Mbikëqyrja e pamjaftueshme e auditimit rrit rrezikun që anomalitë materiale të mbeten të pazbuluara, veçanërisht në fusha komplekse siç janë blerjet, raportimi i grupit dhe vlerësimet.

(b)

Implikimet e çështjeve të auditorit të komponentëve dhe keprimet e rekomanduara

Çështjet e identifikuar në lidhje me auditorin e komponentit rrisin rrezikun e auditimit dhe kërkojnë vlerësim të kujdesshëm nga ekipi i angazhimit të grupit.

Shqetësimi më i rëndësishëm lidhet me kufizimet e vendosura nga legjislacioni vendor për mbrojtjen e të dhënave. Pamundësia për t'u qasur në disa dokumente pune mund të kufizojë aftësinë e grupit për të vlerësuar cilësinë e provave të auditimit të marra nga auditori i komponentit. Kjo është veçanërisht e rëndësishme sepse Mitani përfaqëson një biznes të blerë së fundmi që përfshin çështje të rëndësishme të vlerësimit dhe kontabilitetit të blerjes.

Ekipi i angazhimit në grup duhet së pari të përpiqet të kuptojë natyrën e saktë të kufizimeve. Në disa juridiksione, qasja në dokumentacion mund të jetë e kufizuar në vend që të ndalohej plotësisht. Prandaj, mund të jetë e mundur të shqyrtohen informacione të anonimizuara, përmbledhje të dokumenteve të punës ose dokumentacioni i zgjedhur përmes kanaleve të sigurta. Vështirësitë në personel që përjetoi auditori i komponentit krijojnë një shqetësim të veçantë. Përdorimi i gjerë i personelit të ri mund të rrisë rrezikun që çështjet komplekse të mos trajtohen në mënyrë të përshtatshme. Kjo është veçanërisht e rëndësishme duke pasur parasysh gjykimin e rëndësishëm të përfshirë në procesin e kontabilitetit të blerjes.

Në përgjigje, ekipi i angazhimit të grupit duhet të rrisë përfshirjen e tij në lidhje me Mitanin. Veprimet e duhura mund të përfshijnë:

- kryerja e diskutimeve të hollësishme me partnerin e auditimit të komponentit;
- shqyrtimin e gjetjeve kryesore të auditimit;
- marrja e shpjegimeve shtesë në lidhje me gjykimet e rëndësishme;
- kryerja e procedurave plotësuese të auditimit në nivel grupi;
- duke vendosur personel me përvojë në auditimin e grupit për të kryer punë të synuar shqyrtimi.

Partneri i angazhimit të grupit duhet gjithashtu të marrë në konsideratë nëse auditori i komponentit mbetet i përshtatshëm për angazhimet e ardhshme.

Nëse, pavarësisht këtyre veprimeve, nuk mund të merren dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit, duhet të merren në konsideratë implikimet për opinionin e auditimit të grupit. Në varësi të materialitetit dhe përhapjes, një opinion i kualifikuar ose mohim i opinionit mund të bëhet i nevojshëm.

(c) Çështjet e menaxhimit të cilësisë dhe përgjigjet e rekomanduara

Dorëheqja e Menaxherit të mëparshëm të Auditimit

Largimi i papritur i menaxherit të mëparshëm të auditimit pak para fundit të vitit përfaqëson një rrezik të konsiderueshëm për cilësinë e angazhimit.

Menaxherët e auditimit luajnë një rol kritik në planifikimin, mbikëqyrjen dhe shqyrtimin e punës së auditimit. Humbja e një menaxheri me përvojë mund të rezultojë në humbjen e njohurive të angazhimit dhe të rrisë rrezikun që çështjet e rëndësishme të anashkalohen.

Firma duhet të sigurojë që të ndërmerret një proces gjithëpërfshirës i dorëzimit të përgjegjësisë dhe që të gjitha çështjet e rëndësishme të identifikuar në vitet e mëparshme t'i komunikohen në mënyrë të përshtatshme menaxherit zëvendësues.

Procedura shtesë të rishikimit të punës së kryer, mund të jenë të nevojshme edhe gjatë auditimit të vitit aktual.

Ricaktimi i personelit të auditimit

Ricaktimi i personelit të lartë në angazhime të tjera mund të ndikojë në kompetencën dhe përvojën në dispozicion të ekipit të auditimit.

Atlas është një auditim kompleks shumëkombësh që përfshin blerjet, çështjet e raportimit në grup, kontabilitetin e hiperinflacionit dhe auditorët e komponentëve. Një angazhim i tillë kërkon personel të kualifikuar në mënyrë të përshtatshme.

Nëse caktohen burime të pamjaftueshme me përvojë, cilësia e auditimit mund të kompromentohet.

Prandaj, partneri i angazhimit duhet të rivlerësojë ndarjen e burimeve dhe të sigurojë që personeli me ekspertizën e duhur të jetë i disponueshëm gjatë gjithë angazhimit.

Varësia nga një klient i rëndësishëm

Atlas tani përfaqëson afërsisht 16% të të ardhurave të firmës.

Edhe pse kjo nuk e dëmton domosdoshmërisht pavarësinë, ajo krijon një kërcënim të interesit vetjak sepse humbja e klientit mund të ketë një ndikim të rëndësishëm financiar në firmë.

Ekziston rreziku që konsideratat komerciale mund të ndikojnë në gjykimet e auditimit ose të zvogëlojnë gatishmërinë e ekipit të angazhimit për të sfiduar menaxhmentin në mënyrë më të detajuar.

Masat mbrojtëse të përshtatshme përfshijnë:

- rishikim i pavarur i përmirësuar;
- konsultim për çështje të diskutueshme;
- përfshirje më e madhe nga lidërsi i lartë;
- procedura të fuqishme të rishikimit të cilësisë së angazhimit.

Përfshirja e hershme e rishikuesit të cilësisë së Angazhimit

Vendimi për të përfshirë rishikuesin e cilësisë së angazhimit në një fazë të hershme është i përshtatshëm dhe në përputhje me një qasje të bazuar në rrezik ndaj menaxhimit të cilësisë.

Angazhimi përfshin disa rreziqe të rëndësishme, duke përfshirë:

- kontabiliteti i blerjes;
- dëmtimi i zërit të mirë;
- hiperinflacioni;
- kufizimet e auditorit të komponentëve;
- nivele të konsiderueshme të huamarrjes.

Përfshirja e hershme lejon që gjykimet kryesore të sfidohen përpara se të finalizohen përfundimet dhe zvogëlon rrezikun e identifikimit të mangësive të rëndësishme në fund të procesit të auditimit.

Konsideratat e ISQM 1

Sipas ISQM 1, firma kërkohet të identifikojë dhe t'u përgjigjet rreziqeve të cilësisë që mund të ndikojnë në arritjen e objektivave të cilësisë.

Rrethanat e këtij angazhimi shkaktajnë disa rreziqe cilësore, duke përfshirë:

- burime të pamjaftueshme;
 - mbikëqyrje e pamjaftueshme;
 - mbështetja e tepërt të auditorët e komponentëve;
 - çështje komplekse teknike të kontabilitetit;
 - shqetësime të mundshme për pavarësinë.
- Përgjigjet e duhura duhet të përfshijnë:
- mbikëqyrje dhe rishikim i punës së shtuar;
 - konsultim i detyrueshëm për çështje teknike komplekse;
 - monitorim i shtuar i performancës së angazhimit;
 - përfshirja e specialistëve kur është e nevojshme;
 - procedura të përmirësuara të shqyrtimit të cilësisë së angazhimit.

Objektivi i përgjithshëm duhet të jetë të sigurohet që të merren dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit dhe që opinionin e auditimit të mbështetet nga një gjykim i fortë profesional.

Detyra 2

Ju jeni një menaxher i lartë në departamentin e shërbimeve të auditimit dhe sigurisë të firmës tuaj. Një nga klientët e auditimit të firmës, Sol-Era Energy ShA ("Sol-Era") , është një kompani e listuar në bursë e përfshirë në zhvillimin dhe funksionimin e projekteve të energjisë së rinovueshme në të gjithë Evropën.

Sol-Era ka përjetuar një rritje të ndjeshme vitet e fundit dhe aktualisht po kërkon financim shtesë për të mbështetur një program të madh zgjerimi. Menaxhmenti synon të ndërtojë tre parqe të reja në det të hapur për energji me erë dhe dy impiante të mëdha të energjisë diellore gjatë katër viteve të ardhshme.

Për të mbështetur diskutimet me huadhënësit potencialë dhe investitorët institucionalë, menaxhmenti ka përgatitur një parashikim financiar pesëvjeçar. Parashikimi do të përfshihet në një memorandum informues i cili do t'u shpërndahet investitorëve potencialë dhe institucioneve huadhënëse.

Drejtori Ekzekutiv i ka kërkuar firmës suaj të ofrojë një raport sigurie mbi parashikimin. Gjatë një takimi fillestar me menaxhmentin, u diskutuan çështjet e mëposhtme.

Parashikimi supozon një rritje vjetore të të ardhurave prej afërsisht 18% gjatë gjithë periudhës pesëvjeçare. Menaxhmenti beson se kjo rritje do të arrihet nëpërmjet rritjes së prodhimit të energjisë elektrike dhe çmimeve të favorshme të energjisë.

Disa nga projektet e planifikuara të energjisë së rinovueshme nuk kanë marrë ende miratimin përfundimtar rregullator. Megjithatë, menaxhmenti pret që miratimi të jepet sepse projekte të ngjashme janë miratuar në juridiksione fqinje.

Parashikimi supozon gjithashtu se normat e interesit do të mbeten përgjithësisht të qëndrueshme dhe se financimi për të gjitha projektet e planifikuara do të merret me kushte të ngjashme me marrëveshjet ekzistuese të huamarrjes.

Drejtori financiar shpjegoi se parashikimi përfshin kursimet e parashikuara të kostove që rrjedhin nga zbatimi i teknologjisë së re. Teknologjia është aktualisht duke u testuar dhe ende nuk është vendosur komercialisht.

Duke folur për angazhimin, Drejtori Ekzekutiv tha:

"Nuk kemi nevojë për siguri absolute. Thjesht duam që investitorët të dinë se parashikimet tona janë realiste dhe të rishikuara në mënyrë të pavarur."

Kryetari i Komitetit të Auditimit më pas pyeti nëse angazhimi i sigurisë do të ofronte të njëjtin nivel sigurie si një ligjor.

Kërkohet:

(a) Diskutoni çështjet që firma juaj duhet të marrë në konsideratë përpara se të pranojë angazhimin për të ofruar siguri mbi informacionin financiar të ardhshëm. (8 pikë)

(b) Vlerësoni rreziqet kryesore që lidhen me supozimet e përdorura në parashikim dhe shpjegoni se si këto rreziqe mund të ndikojnë në besueshmërinë e informacionit financiar të ardhshëm. (10 pikë)

(c) Shpjegoni procedurat që duhen kryer për të marrë siguri mbi parashikimin. (5 pikë)

(d) Shpjegoni ndryshimin midis nivelit të sigurisë së ofruar nga ky angazhim dhe atij të ofruar në një auditim ligjor. (2 pikë)

[Gjithsej: 25 Pikë]

Zgjidhja

(a) Pranimi

Përpara se të pranojë angazhimin, firma duhet të shqyrtojë nëse parashikimi është përgatitur për një qëllim të përshtatshëm dhe nëse përdoruesit e synuar të raportit janë identifikuar qartë. Në këtë rast, parashikimi do t'u shpërndahet investitorëve dhe huadhënësve potencialë, duke e bërë atë një dokument me profil të lartë mbi të cilin mund të bazohen vendime të rëndësishme.

Firma duhet të vlerësojë nëse menaxhmenti është i gatshëm të pranojë përgjegjësinë për përgatitjen e parashikimit dhe supozimet që qëndrojnë në themel të tij. Përgjegjësia për parashikimin i mbetet menaxhmentit dhe nuk mund t'i transferohet ofruesit të sigurisë.

Gjithashtu, duhet të merret në konsideratë nëse firma zotëron ekspertizë të mjaftueshme për të vlerësuar supozimet e përdorura, veçanërisht ato që lidhen me tregjet e energjisë, miratimet rregullatore dhe teknologjitë në zhvillim. Mund të kërkohej ndihmë nga specialistë.

Kushtet e angazhimit duhet të përcaktojnë qartë natyrën e sigurisë që do të ofrohet dhe të sigurojnë që përdoruesit të kuptojnë pasigurinë e vetvetishme që shoqërohet me informacionin e orientuar drejt së ardhmes.

(b) Rreziket

Parashikimi supozon një rritje vjetore të të ardhurave prej 18% gjatë një periudhe pesëvjeçare. Një rritje e tillë e qëndrueshme mund të jetë e vështirë për t'u arritur dhe mund të varet nga faktorë jashtë kontrollit të menaxhmentit, duke përfshirë kërkesën e ardhshme për energji dhe kushtet e çmimeve të tregut.

Një rrezik i konsiderueshëm lind sepse disa projekte të mëdha nuk kanë marrë ende miratimin rregullator. Parashikimi supozon se miratimi do të jepet, por vonesat ose refuzimet mund të kenë një efekt të konsiderueshëm në të ardhurat dhe rrjedhat e parave të parashikuara.

Supozimi se normat e interesit do të mbeten të qëndrueshme mund të jetë gjithashtu optimist. Kostot e financimit ndikohen nga kushtet më të gjera ekonomike dhe huamarrja në të ardhmen mund të mos jetë e disponueshme me kushte të ngjashme me marrëveshjet ekzistuese për kredi. Kursimet e parashikuara të kostos nga teknologjia e re përfaqësojnë një tjetër fushë pasigurie. Teknologjia ende nuk është vendosur komercialisht dhe për këtë arsye ka dëshmi të kufizuara që mbështesin pritjet e menaxhmentit.

Së bashku, këto supozime rrisin rrezikun që parashikimi të jetë tepër optimist dhe për këtë arsye zvogëlojnë besueshmërinë e tij.

(c) Procedurat

Ekipi i sigurisë duhet të kuptojë procesin e përdorur nga menaxhmenti për të përgatitur parashikimin dhe të vlerësojë nëse ekzistojnë kontrole të përshtatshme mbi përgatitjen e parashikimit.

Supozimet kryesore duhet të vlerësohen për arsyeshmëri dhe përputhshmëri me dëshmitë në dispozicion. Saktësia e parashikimit historik duhet të rishikohet dhe të krahasohet me rezultatet aktuale.

Duhet të shqyrtohet dokumentacioni mbështetës, duke përfshirë studimet e fizibilitetit, korrespondencën rregullatore, marrëveshjet e financimit dhe analizat e tregut.

Analiza e ndjeshmërisë duhet të kryhet për të përcaktuar ndikimin e ndryshimeve në supozimet kryesore.

Qëndrueshmëria e brendshme e parashikimit duhet të vlerësohet gjithashtu për të siguruar që supozimet e përdorura në të gjithë modelin janë koherente dhe të arsyeshme.

(d) Dallimi me auditimin ligjor

Një auditim ligjor ofron siguri të arsyeshme në lidhje me pasqyrat financiare historike. Auditori shpreh një opinion nëse pasqyrat financiare japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë.

Një angazhim sigurie që lidhet me informacionin financiar të ardhshëm nuk ofron siguri se rezultatet e parashikuara do të arrihen në të vërtetë. Në vend të kësaj, praktikuesi ofron siguri në

lidhje me faktin nëse supozimet janë të arsyeshme dhe nëse parashikimi është përgatitur mbi baza të përshtatshme.

Prandaj, niveli i sigurisë është përgjithësisht më i ulët sepse ngjarjet e ardhshme nuk mund të verifikohen me siguri.

Detyra 3

Ju jeni menaxheri i auditimit përgjegjës për auditimin e Kemo2 ShPK, një prodhues i listuar i kimikateve industriale.

Kemo2 operon tre objekte kryesore prodhimi dhe furnizon klientë në të gjithë Evropën. Kompania ka promovuar publikisht angazhimin e saj ndaj qëndrueshmërisë mjedisore dhe publikon rregullisht tregues të performancës mjedisore në raportin e saj vjetor.

Gjatë auditimit, ju ranë në sy një sërë çështjesh.

Disa gazeta kombëtare raportuan akuza se mbetjet e rrezikshme ishin asgjësuar në mënyrë të papërshtatshme gjatë një numri vitesh në një nga vendet e prodhimit të kompanisë. Menjëherë pas kësaj, një rregullator mjedisor filloi një hetim formal mbi shkeljet e mundshme të legjislacionit mjedisor.

Në një takim të mëvonshëm të Komitetit të Auditimit, u diskutua një letër anonime e një sinjalizuesi. Letra pretendonte se menaxhmenti i lartë kishte marrë raporte të shumta të brendshme që paralajmëronin për rreziqet mjedisore, por nuk kishte ndërmarrë veprime korrigjuese. Sinjalizuesi gjithashtu pretendoi se disa raporte të monitorimit mjedisor ishin përjashtuar nga dokumentet e bordit të paraqitura drejtorëve jo-ekzekutivë.

Menaxhmenti i mohoi me forcë akuzat dhe argumentoi se mbulimi mediatik ishte spekulativ dhe i motivuar politikisht. Drejtori Ekzekutiv informoi Komitetin e Auditimit se asnjë provizion ose shpalosje nuk duhet të përfshihet në pasqyrat financiare, sepse ende nuk ishin vendosur penaltitete zyrtare.

Kryetari i Komitetit të Auditimit u duk i pakëndshëm me qëndrimin e menaxhmentit dhe kërkoi këshilla ligjore të pavarura. Diskutimet paraprake me këshilltarët ligjorë të jashtëm sugjeruan se mund të lindnin penaltitete të konsiderueshme, kosto korrigjimi dhe padi civile nëse akuzat do të vërtetoheshin përfundimisht.

Disa investitorë institucionalë kanë kritikuar publikisht marrëveshjet e qeverisjes mjedisore të kompanisë dhe kanë kërkuar transparencë më të madhe në lidhje me hetimin në vazhdim.

Draft-pasqyrat financiare aktualisht nuk përmbajnë asnjë referencë për hetimet e rregullatorit, akuzat ndaj sinjalizuesve apo ndonjë ekspozim të mundshëm ligjor.

Kërkohet:

(a) Vlerësoni implikimet e çështjeve të identifikuara nga perspektiva e SNA 250 *Konsiderimi i Ligjeve dhe Rregulloreve në një Auditim të Pasqyrave Financiare*. (10 pikë)

(b) Rekomandoni procedurat e auditimit që duhen kryer. (8 pikë)

(c) Diskutoni implikimet për:

qeverisjen e korporatave; komunikimin me personat e ngarkuar me qeverisjen; dhe raportin e auditorit. (3 pikë)

(d) Akuzat e sinjalizuesit sugjerojnë se menaxhmenti i lartë mund të ketë fshehur qëllimisht informacione të rëndësishme mjedisore nga bordi.

Vlerësoni implikimet e këtyre çështjeve në lidhje me integritetin e menaxhmentit dhe shpjegoni se si kjo mund të ndikojë në qasjen e përgjithshme të auditimit të auditorit. (4 pikë)

[Gjithsej: 25 Pikë]

Zgjidhja

(a) Implikimet e SNA 250

Hetimi mjedisor përfaqëson një shkelje potencialisht të rëndësishme të ligjeve dhe rregulloreve dhe për këtë arsye bie brenda fushëveprimit të SNA 250.

Akuzat sugjerojnë mosrespektim të mundshëm të legjislacionit mjedisor dhe ngrenë shqetësime në lidhje me integritetin e menaxhimit. Letra nga sinjalizuesi rrit më tej besueshmërinë e akuzave sepse sugjeron që menaxhmenti mund të ketë qenë në dijeni të rreziqeve mjedisore, por nuk ka ndërmarrë veprimet e duhura.

Pasojat e mundshme janë të rëndësishme dhe mund të përfshijnë penaltete rregullatore, kosto korrigjimi dhe padi civile. Në varësi të rezultatit të hetimit, provizionet ose detyrimet e kontingjente mund të kërkojnë njohje ose shpalosje.

Mungesa e ndonjë informacioni shpjegues në draft pasqyrat financiare është shqetësuese duke pasur parasysh rëndësinë e mundshme të çështjes dhe pasigurinë që ekziston aktualisht.

(b) Procedurat e Auditimit

Ekipi i auditimit duhet të marrë korrespondencë me rregullatorin mjedisor dhe të shqyrtojë të gjithë dokumentacionin në dispozicion që lidhet me hetimin.

Duhet zhvilluar diskutime me menaxhmentin, Komitetin e Auditimit dhe këshilltarët ligjorë për të kuptuar natyrën e akuzave dhe pasojat e mundshme financiare.

Letrat e përfaqësimit ligjor duhet të merren dhe të shqyrtohen me kujdes.

Akuzat ndaj sinjalizuesve duhet të hetohen dhe dokumentacioni mbështetës duhet të shqyrtohet, kur është e mundur.

Auditori duhet të vlerësojë nëse kërkohen provizione ose detyrime kontingjente sipas SNK 37 dhe të vlerësojë mjaftueshmërinë e shpalosjeve përkatëse.

Ngjarjet pasuese duhet të monitorohen gjithashtu për zhvillime që ndodhin para nënshkrimit të raportit të auditimit.

(c) Implikimet në qeverisje, komunikim dhe raportim

Çështjet e identifikuar ngrenë shqetësime të rëndësishme për qeverisjen e korporatave. Nëse menaxhmenti i ka injoruar raportet e brendshme, kjo mund të tregojë dobësi në qeverisje, menaxhim të rrezikut dhe procese mbikëqyrjeje.

Auditori duhet t'ua komunikojë gjetjet e rëndësishme personave të ngarkuar me qeverisjen dhe të diskutojë mjaftueshmërinë e përgjigjes së menaxhmentit ndaj akuzave.

Nëse menaxhmenti refuzon të bëjë shpalosjet e duhura, auditori mund të ketë nevojë të modifikojë opinionin e auditimit. Në varësi të materialitetit dhe përhapjes së mosdhënies, mund të jetë i nevojshëm një opinion i kualifikuar ose i kundërt.

Auditori duhet të marrë në konsideratë gjithashtu nëse çështja përfaqëson një çështje kyçe të auditimit nëse entiteti është i listuar.

d) Integriteti i menaxhmentit dhe ndikimi në qasjen e auditimit

Akuzat nga sinjalizuesi ngrenë shqetësime të konsiderueshme në lidhje me integritetin e menaxhmentit të lartë. Akuza se menaxhmenti injoroi raportet e brendshme mjedisore dhe përjashtoi qëllimisht informacione të rëndësishme nga dokumentet e bordit sugjeron që menaxhmenti mund të mos veprojë në mënyrë transparente dhe mund të përpiqet të fshehë çështje që mund të kenë pasoja në raportimin financiar.

Kjo krijon shqetësime serioze për auditorin sepse integriteti i menaxhmentit formon themelin mbi të cilin mbështeten shumë procedura të auditimit. Nëse menaxhmenti nuk mund të konsiderohet i besueshëm, besueshmëria e deklaratave, shpjegimeve dhe dëshmimeve të gjeneruara nga brenda mund të reduktohet ndjeshëm.

Si rezultat, auditori duhet të rrisë skepticizmin profesional gjatë gjithë angazhimit dhe të rishqyrtojë shkallën në të cilën mund të mbështetet në shpjegimet e menaxhmentit. Theks më i madh duhet t'i kushtohet marrjes së dëshmive të jashtme të pavarura në vend që të mbështetet kryesisht në informacionin e përgatitur nga brenda.

Auditori duhet gjithashtu të rivlerësojë rrezikun e përgjithshëm të auditimit, të marrë në konsideratë zgjerimin e testeve thelbësore në fusha të ndjeshme siç janë provizionet dhe shpalosjet, dhe të vlerësojë nëse sjellja e menaxhmentit rrit rrezikun e keqdeklarimit të qëllimshëm ose mashtrimit brenda pasqyrave financiare.

Detyra 4

Partneri menaxhues ju ka kërkuar të vlerësoni nëse firma duhet të pranojë emërimin si auditor i Kookosi ShA, një kompani e listuar në bursë për energji të rinovueshme.

Kookosi është rritur me shpejtësi përmes blerjeve dhe kohët e fundit ka njoftuar plane për t'u zgjeruar në disa tregje të reja ndërkombëtare.

Auditorët aktualë të kompanisë kanë vepruar për Kookosi për më shumë se pesëmbëdhjetë vjet. Gjatë një takimi me menaxhmentin, Drejtori i Financave shpjegoi se kompania po kërkonte një firmë të re auditimi sepse:

"Auditorët tanë aktualë janë bërë tepër të kujdesshëm dhe sfidojnë menaxhmentin për shumë çështje."

Gjatë diskutimeve tuaja me menaxhmentin, dolën në pah çështjet e mëposhtme.

Kompania ka kërkuar një ulje të konsiderueshme të tarifave të auditimit krahasuar me ato të ngarkuara nga auditori aktual. Menaxhmenti gjithashtu ka treguar se pret që firma e suksesshme e auditimit të ofrojë shërbime shtesë, duke përfshirë ndihmë me raportimin e qëndrueshmërisë, kujdesin e duhur për blerjet dhe rishikimet e kontrollit të brendshëm.

Një nga partnerët në departamentin e financave të korporatave të firmës suaj veproi si këshilltar për Kookosi gjatë një blerjeje të kohëve të fundit dhe vazhdon të ketë një marrëdhënie të ngushtë pune me menaxhmentin e lartë.

Kookosi aktualisht përfaqëson një mundësi të rëndësishme biznesi dhe partneri menaxhues beson se emërimi do të rriste profilin e firmës brenda sektorit të energjisë së rinovueshme.

Ende nuk është komunikuar me auditorin paraardhës.

Kërkohet:

(a) Vlerësoni çështjet etike dhe profesionale që rrjedhin nga rrethanat e përshkruara. (10 pikë)

(b) Rekomandoni nëse firma duhet ta pranojë emërimin dhe shpjegoni çdo masë mbrojtëse që duhet të zbatohet. (5 pikë)

[Gjithsej: 15 pikë]

Zgjidhja

(a) Çështje etike dhe profesionale

Emërimi i propozuar si auditor i Kookosi ngre një numër konsideratash të rëndësishme etike dhe profesionale të cilat duhet të vlerësohen me kujdes para se të merret një vendim.

Integriteti i menaxhmentit

Një nga shqetësimet më të rëndësishme lind nga shpjegimi i menaxhmentit për kërkimin e një ndryshimi të auditorit. Drejtori i Financave deklaroi se auditorët ekzistues ishin "tepër të kujdesshëm" dhe e sfiduan menaxhmentin për shumë çështje. Komente të tilla mund të tregojnë pakënaqësi me nivelin e skepticizmit profesional të ushtruar nga auditorët aktualë sesa shqetësime në lidhje me cilësinë e auditimit.

Kjo ngre pyetje në lidhje me qëndrimin e menaxhmentit ndaj raportimit financiar dhe qeverisjes korporative. Ekziston rreziku që menaxhmenti të jetë duke kërkuar një auditor më të përshtatshëm, gjë që mund të tregojë një rrezik më të lartë të praktikave agresive të kontabilitetit ose mosmarrëveshjeve në lidhje me trajtimet e kontabilitetit.

Përpara se të pranojë angazhimin, firma duhet të vlerësojë me kujdes integritetin e menaxhmentit dhe të kërkojë të kuptojë arsyet për ndryshimin e propozuar të auditorit.

Komunikimi me auditorët paraardhës

Në përputhje me kërkesat profesionale dhe etike, firma duhet të komunikojë me auditorët në largim para se të pranojë emërimin. Ky komunikim mund të identifikojë çështje relevante për vendimin e pranimit, duke përfshirë mosmarrëveshjet me menaxhmentin, shqetësimet në lidhje me integritetin ose vështirësitë e hasura gjatë auditimeve të mëparshme.

Moskomunikimi me auditorët paraardhës para pranimit do të ishte e papërshtatshme.

Presioni i tarifave

Menaxhmenti ka kërkuar një ulje të konsiderueshme të tarifave të auditimit krahasuar me ato të ngarkuara nga auditorët aktualë.

Kjo krijon një kërcënim potencial të interesit vetjak sepse firma mund të ndiejë presion për të zvogëluar punën e auditimit në mënyrë që të ruajë fitimprurjen. Ekziston gjithashtu rreziku që burime të pamjaftueshme mund të ndahen për angazhimin nëse tarifat vendosen në një nivel jorealit të ulët.

Veçanërisht në rastin e një kompanie të listuar në bursë, cilësia e auditimit nuk duhet të kompromentohet nga konsideratat komerciale.

Firma duhet të sigurojë që çdo tarifë e propozuar është e mjaftueshme për të lejuar që auditimi të kryhet në përputhje me standardet profesionale.

Ofrimi i shërbimeve jo-audituese

Menaxhmenti pret që firma e auditimit të ofrojë ndihmë në raportimin e qëndrueshmërisë, shërbime të kujdesit të duhur për blerjen dhe rishikime të kontrollit të brendshëm.

Këto shërbime krijojnë kërcënime të mundshme për pavarësinë, veçanërisht kërcënimet e vetë-rishikimit.

Për shembull, nëse firma ndihmon në zhvillimin e proceseve të raportimit të qëndrueshmërisë dhe më pas ofron siguri mbi informacionin e gjeneruar nga këto procese, ekziston rreziku që firma të detyrohet të vlerësojë punën e saj.

Në mënyrë të ngjashme, shërbimet këshillimore të kontrollit të brendshëm mund të krijojnë kërcënim për vetë-rishikimin nëse këto kontrolle më pas bëhen pjesë e dëshmive të auditimit në të cilat mbështetet ekipi i auditimit.

Natyra dhe shkalla e këtyre kërcënimeve do të duhet të vlerësohen me kujdes para se të pranohen angazhime shtesë.

Marrëdhënia ekzistuese me menaxhmentin

Një partner në departamentin e financave të korporatave më parë ka këshilluar Kookos gjatë një blerjeje të kohëve të fundit dhe mban një marrëdhënie të ngushtë pune me menaxhmentin e lartë. Kjo krijon një kërcënim familjariteti sepse partneri mund të jetë më pak objektiv kur merret me menaxhmentin.

Mund të ketë gjithashtu një perceptim se firmës i mungon pavarësia.

Rëndësia e këtij kërcënimi do të varet nga shkalla e marrëdhënies dhe nëse individ i do të kishte ndonjë përfshirje në angazhimin e auditimit.

Rëndësia tregtare e klientit

Partneri menaxhues beson se Kookos do të rriste profilin e firmës brenda sektorit të energjisë së rinovueshme.

Ndërsa kjo mund të jetë tërheqëse nga ana komerciale, ekziston rreziku që konsideratat komerciale të ndikojnë në gjykimin profesional. Firma duhet të sigurojë që vendimet në lidhje me pranimin të bazohen në konsiderata profesionale dhe etike dhe jo në mundësi të mundshme biznesi.

(b) Rekomandimi dhe masat mbrojtëse

Në këtë fazë, unë nuk do të rekomandoja pranimin e menjëhershëm të angazhimit.

Firma duhet së pari:

- Të marrë miratimin profesional nga auditorët ekzistues.

- Të vlerësojë integritetin e menaxhmentit dhe të kuptojë arsyet për ndryshimin e auditorit.

- Të vlerësojë implikimet e pavarësisë së të gjitha shërbimeve të propozuara jo-audituese.

- Të përcaktojë nëse janë në dispozicion burime dhe ekspertizë e përshtatshme.

- Të sigurojë që tarifa e propozuar e auditimit është e mjaftueshme për të mbështetur një auditim me cilësi të lartë.

Me kusht që të mos dalin shqetësime të rëndësishme nga diskutimet me auditorët në largim dhe kërcënimet e pavarësisë mund të reduktohen në një nivel të pranueshëm, pranimi mund të jetë i përshtatshëm.

Megjithatë, duhet të zbatohen masat mbrojtëse të mëposhtme:

- Ekipe të ndara auditimi dhe këshillimi.

- Shqyrtim i pavarur i gjykimeve të rëndësishme të auditimit.

- Largimi i çdo individ, marrëdhëniet e të cilit me menaxhmentin mund të dëmtojnë objektivitetin.

- Rishikimi i cilësisë së angazhimit për shkak të statusit të listuar të kompanisë.

- Monitorimi i vazhdueshëm i pavarësisë gjatë gjithë angazhimit.

Në varësi të zgjidhjes së kënaqshme të këtyre çështjeve, angazhimi mund të pranohet. Megjithatë, qëndrimi i menaxhmentit ndaj auditorëve ekzistues duhet të konsiderohet si një faktor i rëndësishëm rreziku dhe duhet të merret në konsideratë me kujdes gjatë gjithë procesit të pranimit.